पु॰ना International School

Shree Swaminarayan Gurukul, Zundal

Grade –VIII

Gujarati

Specimen

copy

Year- 2022-23

પાઠ - ૬ સંસ્કારે સર્જ્યું સ્વર્ગ

અઘરા શબ્દો

1. સંવર્ધન
2. દાયકો
3. સિકલ
4. શ્રેય
5. હરિયાળી
6. લીલોતરી
7. દરકાર
8. સંકલ્પ
9. પ્રોત્સાહન
10. ઘેઘુર
11. જાહેર
12. મબલક
13. વન
14. સફળતા
15. પ્રદૂષિત

શબ્દાર્થ

1. સંવર્ધન- વધારવું તે
2. દાયકો - દસ વર્ષ
3. સિકલ - ચહેરો
4. શ્રેય - યશ
5. હરિયાળી- લીલોતરી
6. દરકાર - કાળજી
7. સંકલ્પ - નિશ્ચય
8. પ્રોત્સાહન - ઉત્તેજન
9. ઘેઘુર - ઘનઘોર
10. જાહેર - સાર્વજનિક
11. મબલક - પુષ્કળ
12. વન - જંગલ
13. પ્રદૂષિત - બગડેલું
14. અહોભાવ - વખાણ

સાહિત્ય

૧) સંસ્કાર ગામમાં આવ્યો ત્યારે કયા ધોરણમાં ભણતો હતો?

જ) સંસ્કાર ગામમાં આવ્યો ત્યારે છઠ્ઠા ધોરણમાં ભણતો હતો.

૨) સંસ્કારે સર્જ્યું સ્વર્ગ પાઠમાં પુરુષોત્તમભાઇ કેટલા વર્ષો પછી વતનમાં પાછા આવ્યા હતા ?

જ) સંસ્કારે સર્જ્યું સ્વર્ગ પાઠમાં પુરુષોત્તમભાઈ 25 વર્ષો પછી વતનમાં પાછા આવ્યા હતા.

૩) સંસ્કારે સર્જ્યું સ્વર્ગ પાઠમાં ગામની સિકલ બદલી નાખવાનું કામ કોણે કર્યું હતું?

જ) સંસ્કારે સર્જ્યું સ્વર્ગ પાઠમાં ગામની સિક્કલ બદલી નાખવાનું કામ ગામમાં આવેલા નવા શિક્ષકના દીકરા સંસ્કારી કર્યું હતું.

૪) સંસ્કા સંસ્કારને વૃક્ષ ઉછેરમાં કોણે મદદ કરેલી ?

જ) સંસ્કારને વૃક્ષ ઉછેરમાં શિવરામ કાકા અને સરતાન કાકાએ મદદ કરેલી.

૫) અઢી દાયકા એટલે કેટલા વર્ષ ?

જ)અઢી ગાય કા એટલે 25 વર્ષ.

નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ સવિસ્તાર લખો

૧) સંસ્કારના સંકલ્પના પરિણામ જણાવો

જ)સંસ્કારના સંકલ્પના લીધે જ સુકાપટ ગામમાં હરિયાળી છવાઇ ગઇ. ગામના બધા જ જાહેર સંકુલો લીલાછમ થઇ ગયા સાથે નક્ષત્ર વન પણ બની ગયું.

૨) સવજીભાઈ સંસ્કારના કામમાં કેમ જોડાયા હશે?

જ)સવજીભાઈ એ શિક્ષકના દીકરા સંસ્કારને સતત વૃક્ષારોપણનું કામ કરતું અને વૃક્ષોનું જતન કરતું જોયો .તેમણે વિચાર્યું કે બહાર ગામનો છોકરો આટલું બધું કામ કરે તો આપણી તો ફરજ થાય ને તેથી સવજીભાઈ સંસ્કારના કામમાં જોડાયા હશે.

૩) કયા કયા વૃક્ષો ઉછેરવામાં સંસ્કારની સફળતા ન મળી?

જ) કેમ જો શાક સીસમ સાદડ વાસ નાગ કેસર જેવા વૃક્ષો ઉછેરવામાં સંસ્કારની સફળતા ન મળી કારણ કે એ ગામમાં વરસાદ ઘણો ઓછો પડે છે.

વ્યાકરણ

નીચેની કહેવતો નો અર્થ આપી વાક્યમાં પ્રયોગ કરો

૧) પારકી આશા સદા નિરાશ- બીજા ઉપર આધાર રાખવો નકામું છે

વાક્ય- રામુ કાકા એ બાજરી લણવા માટે ચાર દિવસ સુધી રાહ જોઈ પણ મજૂર આવ્યા જ નહીં ત્યારે એ મનોમન બબડિયા પારકી આશા સદા નિરાશ

૨) જાત મહેનત જિંદાબાદ- પોતાની મહેનતથી જ સફળતા મળે

વાક્ય- અજય ગામની સફાઈ માટે પોતે જ મંડી પડતો એ માનતો કે જાત મહેનત જિંદા બાદ.

નીચેના રૂઢિપ્રયોગ નો અર્થ આપી વાક્યમાં પ્રયોગ કરો

૧) જુદો માટી નો માનવી- જૂદી પ્રકૃતિ ધરાવનાર માણસ

૨) કમર કસવી -હિંમત કરવી, તૈયાર થવું

૩)જીવ કપાઇ જવો -દુઃખી થવું

૪) કદમ થી કદમ મેળવવા -સાથે મળીને કાર્ય કરવું

૫) લોઢાના ચણા ચાવવા - ખૂબ જ અઘરું કામ કરવું

કવિતા- ૭ચોખ્ખાઈ ના સરદાર

અઘરા શબ્દો

1. ચોખ્ખાઈ
2. સરદાર
3. ઉકરડો
4. વારેવારે
5. ચકચકતા
6. રોગ
7. નિર્મળ
8. વેરઝેર
9. પ્રાણશક્તિ
10. પયગામ

શબ્દાર્થ

1. ચોખ્ખાઈ - સફાઈ
2. સરદાર - આગેવાન
3. ઉકરડો - છાડઅનેપૂજાનોઢગલો
4. વારેવારે - વારંવાર
5. ચકચકતા - ઝગઝગતા
6. રોગ - બીમારી
7. નિર્મળ - સ્વચ્છ
8. વેરઝેર - શત્રુતા
9. પ્રાણશક્તિ - જીવનનીશક્તિ
10. પયગામ – સંદેશો

સાહિત્ય

નીચેનાપ્રશ્નોએકબેવાક્યમાંજવાબલખો

૧) ચોખ્ખાઈનુંરાજચાલવાથીશાનોઝડોલહેરાશે ?

જ) ચોખ્ખાઈનુંરાજચાલવાથીતંદુરસ્તીનોઝડોલહેરાશે .

૨) ચોખ્ખાઈદ્વારાદેશનુંનામકેવીરીતેરોશનથશે ?

જ) ચોખ્ખાઈરાખવાથીચોખ્ખાઈનીજઆણફેલાશે .તેથીંઆખાયદેશમાંતંદુરસ્તીનોઝડોલહેરાશે . પરિણામે દેશનુંનામ રોશનથશે .

૩) આપણીદેશભક્તિઅનેપ્રાણશક્તિકોનેકહેવામાંઆવીછે ?

જ)આપણીદેશભક્તિઅનેપ્રાણશક્તિચોખ્ખાઈનેકહેવામાંઆવીછે

નીચેનાપ્રશ્નોનાજવાબસવિસ્તારલખો

૧) ચોખ્ખાઈનાસરદારક્યાંક્યાંકામકરેછે ?

જ) ચોખ્ખાઈનાસરદારઘરવાળીઝૂડીને ,આંગણ -શેરીવાળીનેચોખ્ખારાખેછે .કચરાનોઉકરડોગમેત્યાંથવાદેતાનથી .તેઓવારંવારહાથધુએછે .થાળીવાટકો માજીને ચોખ્ખારાખેછે .પોતાનાશરીરનેપણ નાહીધોઇનેચોખ્ખું રાખે છે .ગામતથાશહેરનેપણસ્વચ્છકરેછે .

૨) ચોખ્ખાઈને દેશભકતિ કેમ કહી હશે ?

જ) ચોખ્ખાઈ રાખવાથી શરીર તંદુરસ્ત રહે છે . ઘર ,શેરી ,ગામ કે શહેર પણ નિરોગી રહે છે .આમ, દેશનો દરેક નાગરિક તંદુરસ્ત રહે તો આખોયે દેશ તંદુરસ્ત રહે .પરિણામે દેશ ધારે તેવી અને તેટલી પ્રગતિ કરી શકે .તેથી જ તો ચોખ્ખાઈને દેશભકતિ કહેવામાં આવી છે .

૩)ગંદકી દૂર કરવા શું -શું થઇ શકે ?

જ) ગંદકી દૂર કરવા ગામમાં મહાસફાઇનું અભિયાન ચલાવવું પડે . ઠેરઠેર કચરાપેટી મુકાવવી પડે .ભરાઇ ગયેલ કચરાપેટીઓ સમયસર ખાલી કરાવવાની વ્યવસ્થા કરાવવી પડે . ગામના લોકોમાં 'ગંદકીથી બીમારી આવે છે .' તે માટેની જાગૃતિ ફેલાવવી પડે .

વ્યાકરણ

નીચેના આપેલા પ્રશ્નોના સાચા વિકલ્પ શોધી લખો

૧) આપણે શાના સરદાર છીએ ?

અ) સરહદના બ) ચીખ્ખાઈના

ક) ગંદકીના ડ) આંગણ- શેરીના

૨) શહેર -ગામ ચોખ્ખા થવાથી શાનું નામોનિશાન મટી જશે ?

અ) ગંદકીનું બ) રોગનું

ક) વેરઝેરનુ ડ) ઉકરડાનું

૩) ચોખ્ખાઇ થકી તંદુરસ્તીનો ઝડો લહેરાય તો કોનું નામ રોશન થશે ?

અ) ગામનું બ) શહેરનું

ક) દેશનું ડ) અમારું

૪) 'નામો નિશાન મટી જશે ' એટલે શું ?

અ)નામના થશે બ) કીટી ફેલાશે

ક)નિર્મૂળ થશે ડ) મોટું નામ થશે

નીચેના શબ્દોના વિરોધી શબ્દ લખો

1. સફાઈ - ચોખ્ખાઇ
2. આગેવાન - સરદાર
3. ઝગમગતા- ચકચતા
4. શરીર - તન
5. પવિત્ર - નિર્મળ
6. દ્વેષ અને શત્રુતા - વેરઝેર
7. ઉજળું - રોશન

નીચેના વાક્યો ક્યાં છે તે ઓળખી બતાવો

1. વાહ ! સુંદર હસ્તાક્ષર છે !
2. વાસુ ફૂટબોલ રમે છે .
3. તમે કાલે શું ખાધું હતું ?
4. અમારા શિક્ષક ખુબ જ હોશિયાર છે .
5. મનસ્વી કાલે ક્યાં ગઈ હતી

નીચેના રૂઢિ પ્રયોગોના અર્થ આપી વાક્યમાં પ્રયોગ કરો

1. નામો નિશાન મટવું - નિર્મૂળ થવું
2. રાજ ચાલવું - ઝાડો લહેરાવો
3. રોશન થવું - આબરૂ વધવી